

Уочи Дана Војне полиције Војске Србије

СНАГА, ВИТЕШКИ ДУХ И ЗАЈЕДНИШТВО

Војна полиција, која је прошле године обележила седам деценија постојања, у периоду за нама успешно је реализовала све постављене задатке. Посебан допринос припадници Војне полиције дали су током реализације војне параде „Снага јединства“, док ће ове године обележавање дана тог састава проћи у знаку учешћа у здруженој тактичкој вежби са бојевим гађањем „Победник 2026“. Управа Војне полиције Генералштаба ВС, као носилац дела вежбе за војнополицијске јединице, извршиће планирање, припрему и организацију и заједно са свим јединицама Војне полиције реализовати вежбу на пет локација у Републици Србији.

Пише Владимир ВЈЕШТИЋ

Кажу да се управо у саставима Војне полиције најочитије осликава доктрина по којој људски потенцијал у комбинацији са одличном обуком даје врхунске резултате. Јер, наоружање и опрема, као и правила и прописи, колико год да су важни, нису одлучујући фактор. Битни су људи.

Униформе, амблеми и војске мењали су се током деценија, али је мисија Војне полиције од 1955. године до данас увек била иста – заштита реда и поретка.

Генерације официра, подофицира, професионалних војника и војника марљиво су радиле протеклу 71 годину да испуне ту мисију, без обзира да ли се радило о миру, ванредном стању или рату. Ни током ове године ништа се није променило у ангажовању припадника елитних јединица Војске Србије. Војна полиција успешно је извршавала све постављене задатке, редовне и ванредне.

Војна полиција је посебан допринос дала током реализације војне параде „Снага јединства“, одржане у септембру прошле године, када је приказала снаге и средства којима је опремљена и када је значајан део састава био ангажован на припреми, реализацији и обезбеђењу тог важног догађаја.

Било је и других значајних догађаја.

У мају ове године у Касарни „Рибница“ у Краљеву шести пут је одржано такмичење војнополицијских и извиђачких јединица Војске Србије, које је ове године имало међународни карактер јер су, међу рекордних 18 екипа, две биле из састава МУП-а Републике Српске. Решавајући разноврсне задатке током четири фазе такмичења, учесници су били у прилици да у пракси покажу увежбаност, тактичке вештине, ватрену оспособљеност, психофизичку и менталну издржљивост и тимски дух, а надметање је било јединствена платформа за демонстрацију оспособљености, размену идеја и унапређење сарадње сродних војних и полицијских састава.

Петодневно такмичење затворио је начелник Управе Војне полиције генерал-мајор Милан Лазић, који је том приликом истакао да су учесници показали све оно што карактерише људе у војним и по-

лицијским униформама – непоколебљиву снагу, витешки дух и заједништво.

Предстојеће обележавање Дана јединице 14. септембра проћи ће у знаку учешћа у здруженој тактичкој вежби са бојевим гађањем „Победник 2026“, где ће Управа ВП Генералштаба Војске Србије, као носилац дела вежбе за јединице Војне полиције, планирати, припремити, организовати и, заједно са свим војнополицијским јединицама, реализовати вежбу на пет локација у Републици Србији.

ОРГАНИЗАЦИЈА ПРИЛАГОЂЕНА ЗАХТЕВИМА ВРЕМЕНА

Модерна организација Војне полиције успостављена је почетком прве деценије 21. века. У оквиру организацијских промена, 2004. године извршено је раздвајање безбедносних и војнополицијских послова, када је у Генералштабу Војске Србије формирано Одељење за војнополицијске послове као самостална целина за планирање, организацију и руковођење. Смањен је број јединица и извршена потпуна професионализација. Одељење за војнополицијске послове преформирано је 2006. године у Управу Војне полиције, а као посебна организацијска целина за обављање послова сузбијања криминалитета формирана је Криминалистичко-истражна група Војне полиције.

Осим Управе, која је у саставу Генералштаба Војске Србије, Војну полицију чине јединице, установе и органи: Криминалистичко-истражна група и Центар за усавршавање кадрова Војне полиције (непосредно потчињени Управи Војне полиције); Одред Војне полиције специјалне намене „Кобре“, Батаљон за специјалне операције „Соколови“, 3, 5. и 25. батаљон Војне полиције, четири самостална вода Војне полиције, као и органи Војне полиције у саставима организацијских јединица Министарства одбране и командама јединица и установа Војске Србије.

Данашња структура Војне полиције усклађена је у потпуности са савременим изазовима, ризицима и претњама, а задаци и овлашћења припадника у потпуности су нормативно-правно регулисани законима и подзаконским актима. Војна полиција безбедносно штити најзначајније војне и државне званичнике, обезбеђује најзначај-

није војне објекте, сузбија криминалитет у Министарству одбране и Војсци Србије, контролише војни ред и дисциплину, регулише војни путни саобраћај, обавља послове противтерористичке заштите и управне послове везане за држање и ношење оружја.

ЦЕНТАР ЗА УСАВРШАВАЊЕ КАДРОВА ВОЈНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Упоредо са поменутим мајским такмичењем војнополицијских и извиђачких јединица Војске Србије још једна реализована активност имала је међународни карактер. Реч је о курсу ескортне вожње, који су, у Центру за усавршавање кадрова Војне полиције, поред војних полицајаца Војске Србије, похађали и припадници МУП-а Републике Српске.

– Овај курс само је један од видова усавршавања који се реализују у Центру – каже потпуковник Зоран Сретеновић, наставник у Центру за усавршавање кадрова Војне полиције.

– Треба споменути и основне курсеве за оспособљавање подофицира и официра за рад у јединицама Војне полиције, након којих се, у зависности од њихових способности и афинитета, припадници Војне полиције упућују на специјалистичке курсеве, међу којима су поменути курс ескортне вожње, курс за управљање службеним мотоциклима, ескортне вожње службеним мотоциклима, тактичке употребе наоружања, курс борења и други видови усавршавања – каже потпуковник Сретеновић и додаје да се у Центру планирају и неки курсеви, најављујући следећи за почетак наредне године.

Управа Војне полиције, као кровна институција, прати и стање персонала у јединицама и установама Војне полиције, припремајући се за уобичајен процес периодичног померања људства.

– Сменом генерација, старији припадници одлазе у пензију, а нови се примају на дужност. Да би у комплетном обиму могли да обављају све послове и задатке Војне полиције, морају да прођу основно оспособљавање у Центру за усавршавање кадрова Војне полиције, како би били упознати са овлашћењима. Јер неко може бити одличан стрелац, али он превасходно мора знати под којим условима се употребљава ватрено оружје. У том смислу би се могло рећи да наш центар од лица које дође у јединицу Војне полиције практично формира овлашћено службено лице, које ће на потпуно законит начин извршавати задатке, а они који заврше оспособљавања у ЦУК-у у потпуности су оспособљени за рад у јединицама Војне полиције, и да је то оно што јасно позиционира Центар и илуструје његов значај у систему Војне полиције.

СЛОЖЕНА ОРГАНИЗАЦИЈА КУРСА ЕСКОРТА

Све активности у оквиру оспособљавања која се реализују у Центру спроводе се у контролисаним условима.

– То значи да се полазници курса увежбавају или у кругу касарне или на војном полигону, где су учесници у прилици да контролишу све факторе који могу да доведу до ванредног догађаја. Курс ескорта, као једна од важних активности, не реализује се само у кругу војног објекта већ се излази у јавни саобраћај, где возилима управљају и цивилни учесници. Извршавају се задаци

ТРАДИЦИЈА ЈЕДИНИЦЕ

Војна полиција у српској војсци има дугу традицију, која датира од постанка Србије као модерне европске државе. Писани извори на основу којих се могу препознати зачеци Војне полиције потичу из 1876. године, када су наредбом кнеза Милана Обреновића формирана полицијска одељења у командама бригада српске војске. Ова одељења била су састављена од изабраних жандарма и војника, деловала су само у ратно време и представљају претечу данашње Војне полиције.

Војна полиција је у савременој историји формирана као посебна целина у оквиру војске 14. септембра 1955. године. Сачињавале су је јединице ранга самосталног одељења и вода, релативно малог бројног стања, које су извршавале задатке из области контроле војног реда и дисциплине, а делимично и послове из области безбедности. Касније су јединице Војне полиције бројно и технички ојачане, развијане су у оквиру службе безбедности и, осим за ове задатке, обучавање и за извршавање послова безбедности и заштите, контроле и регулисања војног саобраћаја и сузбијања криминалитета.

У периоду од 1955. до 2004. године Војна полиција је у функционалном смислу била потчињена Управи безбедности. Крајем 2004. године у оквиру организацијских промена извршено је раздвајање безбедносних и војнополицијских послова, када је у Генералштабу формирано Одељење за војнополицијске послове као самостална целина за планирање, организовање и руковођење војнополицијским задацима. Одељење је преформирано у Управу Војне полиције 2006. године.

у реалним условима, а када се крећете кроз саобраћајну гужву, расте вероватноћа за ванредни догађај, па је због тога то један од најсложенијих курсева које реализујемо у Центру – каже наш саговорник.

Након успешно завршеног курса припадници Војске Србије оспособљени су да учествују у ескорту, у возилима којима располажу јединице Војне полиције, и у сваком тренутку могу успешно да изврше тај задатак.

Кад је реч о већ поменутом курсу за оспособљавање официра и подофицира за рад

у Војној полицији, који је неопходан корак за стицање статуса овлашћеног службеног лица, он доноси и низ важних вештина и знања којима будући војни полицајац мора да влада.

– Поред примене овлашћења Војне полиције, која се обрађују на курсу, подофицири који долазе из других јединица обучавају се у тактици Војне полиције, у радњама које су специфичне за наше јединице, као што су потрага, претрес терена, објеката на њему и за многе друге задатке. Такође, имају прилику да се упознају са свим наоружањем којим су опремљене јединице Војне полиције. Пролазе обуку у познавању и руковању наоружањем, а у Центру организујемо и гађања из оружја с којим се сусрећу ретко или први пут у својој каријери, а то је веома важно за припаднике који касније прелазе у јединице у којима се очекује познавање те врсте наоружања.

АТРАКТИВНОСТ КУРСА ТАКТИЧКЕ УПОТРЕБЕ НАОРУЖАЊА

Говорећи о специфичностима курсева у Центру за усавршавање кадрова Војне полиције, потпуковник Сретеновић истиче да успешни завршетак није загарантован.

– Курсеви трају три месеца. Уколико полазник успешно савлада све садржаје, добија уверење о завршеном оспособљавању, што је услов да би постао овлашћено служ-

бено лице Војне полиције. Веома важна корист од боравка у Центру је и својеврсна размена искустава између полазника, који долазе из различитих јединица са својим специфичностима и искуствима, која могу бити универзално применљива.

Један од задатака Центра за усавршавање кадрова Војне полиције је и да прати и буде у току са актуелним светским трендовима и модернизацијом војних организација. Проучавајући иновације на пољу опремања војске и примене средстава и људског потенцијала у свету и код нас, посебно оних које могу унапредити способности Војне полиције, припадници Центра дужни су да припреме програм и Управи доставе предлог за имплементацију, уз образложење зашто је то корисно за наше саставе.

– Примера ради, кад је реч о ставовима за гађање, у протеклом периоду идентификовани су поступци који би се могли применити у Војној полицији, који су имали потенцијал да постану нови стандард. Уследила је њихова имплементација у садржаје курса тактичке употребе наоружања. Након завршеног таквог курса припадници Војне полиције користе ставове који нису у употреби у другим јединицама, а који дају предност војном полицајцу приликом употребе оружја у односу на противника. Интересантан је податак да приликом посета страних делегација, током

прегледа каталога курсева управо тај курс о тактичкој употреби наоружања увек изазива највише пажње.

УНАПРЕЂЕЊЕ ТЕХНИКА БОРБЕ

Како наставник у Центру за усавршавање кадрова Војне полиције истиче, осим већ поменутог курса контрадиверзионе заштите, више ће пажње бити посвећено физичкој обуци.

– Овде се првенствено мисли на унапређење техника борбе. Прате се дешавања на светским ратиштима и примећена је учесталост блиске борбе, сукоба где се више не користи ватрено, већ хладно оружје. У наредном периоду фокус би требало да буде на обучавању припадника Војне полиције у правилима и техникама блиске борбе под пуном борбеном опремом – каже потпуковник Сретеновић и додаје да актуелна искуства из сукоба широм планете поново у фокус стављају борбу прса у прса, и да се те, мислило се, архаичне вештине не смеју гурнути под тепих, већ да је нужно бити спреман за све изазове ратовања.

ВРХУНСКА ОБУКА КАО ТРАЈНИ ПРИОРИТЕТ

Основе постављене 1955. године и даље су водиља у раду Војне полиције. У тој јединици важи доктрина да без врхунске обуке нема професионалног извршавања задатака. У обученост и професионалност

Војне полиције грађани Србије могли су се уверити на бројним приказима обучености и тактичким вежбама са бојевим гађањем.

У висок ниво обучености њених припадника увериле су се и колеге из страних армија током одржавања Међународних војних игара у дисциплини „Чувар реда“, које су први пут организоване у Србији 2021. године и на којима је екипа Војне полиције Војске Србије заузела прво место.

Војни полицајци истичу да су поносни на остварене резултате, да не заборављају прошлост и искуства претходника и да спремно корачају у будућност, представљајући поуздан ослонац у обезбеђењу услова за извршавање свих задатака. ▀

СПОМЕН-СОБА ВОЈНЕ ПОЛИЦИЈЕ

У Војној полицији поносни су на прошлост и резултате које су остварили њени припадници. Сваки од њих је током 71 године постојања јединице уткао себе у историју Војне полиције. Превасходно из пијетета према 121 припаднику који је дао живот извршавајући задатке, прошле године формирана је спомен-соба Војне полиције, у којој је приказана историја јединице од оснивања до данас. Жеља је да се додатно оснажи култура поштовања војничких традиција у Војсци Србије.

Начелник Групе за оперативне послове Управе Војне полиције потпуковник Данијел Манојловић истиче да су спомен-собу посетили чланови породица погинулих припадника Војне полиције, пензионисани припадници безбедносних служби и Војне полиције, високи државни и војни руководиоци и многи други гости.

– Овај меморијални простор доноси ретроспективу и историјат јединице, почев од краја 19. века, од почетака формирања полицијских одељења у оквиру војске. А онда, тек 14. септембра 1955. године, по наредби Јосипа Броза Тита формирана је Војна полиција. Од тада почиње и наша историја, а из те тачке креће и обилазак собе, која у круг доноси причу о развоју јединице. За крај тог својеврсног путовања кроз време, као тежишни моменат обилазак целе собе, налази се пано са фотографијама погинулих припадника Војне полиције од стварања до данас.

